

de sjældne Undtagelser i mit drømte Fremtidsliv. I Middelstands- og Arbejderkredse er det ikke mere nogen Sjældenhed, at Moderen forsørger sig selv og Børnene og undertiden Manden med; ofte er hun slet ikke uddannet dertil, og maa tilmed bære hele Byrden af vort gammeldags, umetodiske Husvæsen samt være sin Mand daglige Oppasser og Tjenerinde. Uddannelse til Erhverv, velordnede Fælleshjem og Mændenes Opdragelse til at kunne undvære en Tjenerinde, vilde gøre Børneforsørgelsen let som en Leg for Kvinderne.

Er der nogen, der forarges over, at Manden da skulde gaa helt fri for Pligten til at sørge for sine Børn? — Han vilde ikke blive at misunde! — Snart skulde det gaa op for ham, at idet Kvinden saaledes havde tilrevet sig alle Pligter, vilde Rettighederne være gaaet med i Lobet. Da vilde der nok komme nogen Alvor ind i Kærligheden for ham ogsaa; da vilde den ikke mere være en Leg, eller det praktiske Spørgsmaal om at forsørge sig Livsarvinger og en flink, uop-sigelig Husholderske; men han vilde lære at skatte den som den eneste Nøgle, der lukkede op for Hjemmets Paradis og gav Adgang til Indflydelse paa Børnens Opdragelse. Jeg tror, at vi da vilde faa Kærlighedssamliv at se, imod hvilke Nutidens fleste Ægteskaber vilde være at betragte som „løse Forbindelser“.

I gennem ovenstaaende vil der findes Svar paa det første af K. Mortensens for anden Gang stillede Spørgsmaal, naar det samtidig erindres, at jeg fra først af udelod af Betragtning „de uheldige, lavest staaende Væsener, for hvem der ikke gives Kærlighed eller dybere Tilhøjelighed, men kun Drift“.

Og det andet Spørgsmaal: „Finder De virkelig, at det er en Lykke for Manden, naar Kvinden er rede til at give efter, saasnart hans Forelskelse har naaet et vist Højdepunkt?“ — Ja, det Spørgsmaal undlod jeg med Vilje at besvare, fordi jeg ikke betvivlede, at Aanden i mine Artikler snart vilde føde Dem til den Erkendelse, at i et Punkt i nogen af mine Artikler giver Dem mindste Anledning eller Berettigelse til at forekaste mig et saadant Spørgsmaal.

Mariane Nielsen.

Dansk Kvindesamfund.

Dansk Kvindesamfunds Horsens Kreds har mistet en af sine allerbedste Støtter, i det gamle Pastor Konradsen, Hvirring døde 6. d. M. Han blev 79 Aar gammel, men hørte til dem, der var ung i Sind og Tanker. — I en sjælden Grad elskede han Frihed og Retfærdighed, og derfor slog han straks Følge, da Kvinderne rejste Kravet om større Ret og Frihed. Hans Interesse for Kvindesagen var usvækket til det sidste.

Til en hver Tid var han rede til at forsvare Kvindernes Krav og kæmpe derfor. Hjemme i Kredsen var det ham en Glæde, naar han kunde faa Lejlighed til at faa Kvinder valgt ind i Bestyrelser, at de kunde faa Lejlighed til at øve sig og vise, at de kunde udrette noget. — Ubrugt ventede sig meget af den Tid, da de uafhængige Kvæster hos Kvinderne skulde faa fuld Frihed til at udfolde ved større Deltagelse i Samfundsarbejdet. Han ventede saa sikkert, at den Tid maatte komme, og for hvert lille Baand, han saa løst, glædede han sig. Kvindernes fulde Frigørelse oplevede han ikke, men hans Arbejde har ikke været forgæves. Gid vi havde mange som ham.

K. L.

Medlemmer af Hjørring Kreds Bestyrelse.

1. H. Scheving, Formd. 2. Fru Disel, Sekretær. 3. Fru Jacobsen, Kasserer. 4. Fru Carlsen. 5. Fru Gylling.

6. Fru Springborg. 7. Frk. Faje. Skolebestyrerinde. 8. Frk. A. Jorgensen, Kontorist. 9. Fru Th. Kristensen. 10. Fru Clausen. 11. Fru Hejn. 12. Fru Braad Sørensen. 13. Fru Th. Hogsted. 14. Fru Stade. 15. Frk. Hede-gaard, Fotograf. 16. Fru Madsen. 17. Fru Beck. 18. Fru Hansen. 19. Fru Jensen. 20. Fru Beck. 21. Fru Larsen, Glarmester. 22. Frk. Ellsen, Kontorist. 23. Frk. Lunoe, Musiklærerinde. 24. Frk. Winther, Musiklærerinde. 25. Frk. Juul, Højskolehjemmet. 26. Fru Nielsen. 27. Frk. Flagstad, Sygeplejerske. 28. Frk. Bagge, Expeditrice. 29. Frk. M. Lund, Frisørinde. 30. Fru Hejdemann. 31. Fru Olsen, Marskandiser. 32. Fru Kristensen.

Nye Medlemmer Rønne Kreds.

Fru Åhlstrand, Rønne. Direktør Broder-sen, Rønne. Lærerinde Frk. Emilie Buhl, Knudsker Skole. Fru Nikoline Colberg, Rønne. Lærerinde Frk. Jane Koller, Rønne. De-tailhandlerske Frk. Petra Kjeller. Frk. Olaura Knudsen, Rønne. Frk. Marie Munk, Knudsker. Gaardejer Larsen, Klampegaard. Knudsker. Fru Marie Svendsen, Rønne. Fru Nikoline Skovmand, Rønne. Lærerinde Fru Karen Jul, Rønne. Fru Marie Bidstrup, Rønne.

Aalborg Kreds.

I Aalborg Kredsen er indmeldt i 1903: Fru M. Amstrup, Fredensgade 1, Aalborg. Fru Bruun, Aalborg. Fru Hansen, Østerbro, Aalborg. Frk. Lausen, Danmarksgade 1. Over-læge Willerup, Vordingborg. Fru Høgh Møl-ler, Alderdomsasyet, Aalborg. Frk. Agnes Færch, Jfr. Anegade 3, Aalborg. Fru Wraa, Boulevarden 10, Aalborg. Fru Hollesen, Ur-banshus, Aalborg. Fru Ane Nielsen, Nyrup pr. Sønderholm. Fru Cortsen, St. Hansgade 3, Aalborg. Fru Borgmesterinde Bornemann, Aalborg. Frk. Petersen, Massøse, Bispensgade 17, Aalborg. Frk. Tandlæge Andersen, Bispensgade 17, Aalborg. Fru Kofod, Nyhavns-gade 5, Aalborg. Enkefru Nielsen, Vesteraa-gade 18, Aalborg. Desværre er der 14 ud-meldte eller bortflyttede.

Kv. Studenters Klub i Kristiania.

—o—

Ved det nordiske Kvindesagsmøde i Kristiania sidste Sommer enedes nogle unge Kvin-der fra de 3 Lande, deriblandt undertegnede, om at søge dannet Diskussions- og Øvelsesfore-ninger blandt de unge Kvinder, særligt Studen-terne. Norge er nu kommet først, idet man der allerede i Efteraaret fik dannet „Kvindelige Studenter Klub“ i Kristiania.

Om denne har „Kv. og Samf.“ i sit Nr. 6 sagt et Par Ord og omtalt Klubbens 1ste Se-mester, der sluttede ved Juletid. I Klubbens 2det Sem. talte Gina Krog paa første Møde 13. Febr. om den første norske kv. Studenter-klub, der stiftedes allerede i 1883 og paa sit Program havde Kvindesagens Fremme. Sam-tidig skulde den bidrage til Medlemmernes aandelige Udvikling gennem Meningsudveksling og rent praktisk uddanne dem i Diskussion. Den levede til Slutningen af 80erne, men gik omsider ind, da dens Formaal efterhaanden var optaget af andre Foreninger, nemlig dels af Kvindesagsforeninger (stiftet 1884), dels af Bladet „Nylænde“ (stiftet 1887). Nu er altsaa

den anden kv. Studenterklub startet og, som det synes, godt i Gang. Denne Klubs Formaal er i første Linie at give Medlemmerne Øvelse i Diskussion og Optræden, samt at styrke ind-byrdes Kammeratskab, dernæst ogsaa at til-vejbringe Vekselvirkning mellem de kvindelige Studenter i de nordiske Lande. Paa det oven-omtalte Møde vedtoges det endvidere at op-rette en Avis, der ikke skulde mangfoldiggøres, men kun læses op paa Møderne for at skabe mere Liv i Klubben, og allerede paa 2det Møde 27. Febr. (Moderne holdes hver 14de Dag) foreslaa første Nr. af Avisen. Til denne Avis ønskes der i høj Grad Bidrag fra danske og svenske kvindelige Studenter; flere svenske har allerede lovet Bidrag, ligeledes Professor-inde Wicksell. f. Bugge (norsk Student g. m. Prof. Wicksell i Lund) Medstifter af den første Studenterklub. Forhaabentlig vil nu de danske kv. Studenter ikke staa tilbage for deres svenske Kolleger i Interesse og Samfo-lelse, men melde sig med Bidrag til Klubavi-sen eller paa anden Maade støtte den norske Klub.

Ragna Schou,

f. Wieth-Knudsen. stud. polit.

Ind- og Udland.

—o—

— Fru Golla Hammerich, en af vore fineste Pianistinder, er død, ramt af et Hjerte-slag. Fru H. havde ogsaa literært Talent; for nogle Aar siden skildrede hun saaledes i „Smaa Historier om store Kunstnere“ i Kv. Blad en Række berømte Musikere, som hun havde mødt ude eller hjemme.

* * *

— Fru Louise Nimb, den dygtige og afholdte Restauratrice og Kogebogsforfatter, er ligeledes bukket under for en Svaghed, som hun i flere Aar kæmpede en haabløs Kamp imod.

* * *

— Tjenestepigeforeningens Gene-ralforsamling blev afholdt den 22. April. I Anvisningskontorets Protokoller var ind-skrevet 226 Pladssøgende og 237 Pladser. Foreningens Bibliotek omfatter 52 Bind. Paa Fondet til Skole og Hjem henstaar 1477 Kr. 47 Øre.

Man vedtog at lade Medlemmer af Fore-ningen interpellere angaaende Tyendelovens Ændring i de københavnske Valgkredse ved de forestaaende Folketingsvalg.

* * *

— Kristelig Forening til vildfarne Børns Redning har i det forløbne Aar antaget sig 103 Børn, hvoraf 52 fra København og 51 fra Provinsen. Ialt har Foreningen nu an-bragt 536 Børn og har for Tiden under sin Forsorg 404. Resultaterne med de anbragte Børn maa siges at være gladelige.

Med Optagelseshjemmene er der sket For-andringer, idet man har ment det rigtigst at samle Kræfterne om Oure Optagelseshjem, herfra sendes Drengene helst ud i gode Pleje-hjem, og Forstanderen udtaler som Resultat af hans hidtidige Erfaring, at et Optagelses-hjem for ukonfirmerede drenge med en af-holdstid paa 1/2 til 1 Aar vil i mindst 19 af 20 Tilfælde kunne anbringe Børnene saaledes, at ingen Forandring skal blive nødvendig ved deres egen Skyld, og i mindst 5 af 7 Tilfælde kunne modne dem til at gaa ud derfra som ærlige, flinke Drenge, der i en tidlig Alder drager ud fra deres Hjem.

Blandt de gode Minder nævner han Vin-terafterne med 30 Drenge fornøjelige Sam-vær med ivrigt Arbejde af den forskellige Slags og Afskedsaftenerne, naar de stod parat til at drage ud, friske og ærlige til deres nye Hjem samt Issefjorden Glæder, baade naar vi tumlede os med Drengene i Vandet fra Badehu-set, og naar vi sejlede ude paa Fjorden i den prægtige Orlogsbaad — en Gunstbevisning fra Marineministeriet.

Desværre har man mistet Optagelseshjem-met for smaa Piger i Mesballe, men uden Tvivl vil man sørge for at faa det erstattet.

* * *

— Rørmesantorierne for København og Omegn har i Aaret 1902 i Hellebæk huset 196 Børn. Forplejningsdagens Antal var 8740. Den gennemsnitlige Tilvækst i Vægt var 5,8 Pd. Saratoriets Læge, Dr. Høgsbro, beretter: „Det forløbne Aar har tilfulde bekræftet Er-faringerne fra de tidligere, at Opholdet paa Sanatoriet har en forbavsende heldig Indfly-delse paa Børnene; dette gælder i lige Grad de skrofulose og Rekonvalescenterne. —“ Besøg paa Sanatoriet er altid velkommen.

Indmeldelse af Børn, der ønskes optagne i Sanatoriet, modtages, helst i Foraarsmaa-nederne, af Bestyrelsens lægekundige Medlemmer: pr. Læge Alvida Harbou Hoff, Sølv-gade 84, 1. Sal, der træffes Hverdag Kl. 2 1/2, og Dr. med. N. Kjærgaard, Rathacksvej 10, der træffes hver Dag Kl. 12—1; desuden af Læge Fr. Rasmussen, Amagerbrogade 17, 1. Sal, der træffes daglig Kl. 9—10, og af Læge H. K. Høgsbro i Hellebæk. Børnene maa ved Indmeldelsen om muligt fremstilles per-sonlig for Lægen, ledsaget af voksne, der kan give fornødne Oplysninger.

* * *

— „Kvindens Krav“ er Navnet paa et nyt Blad, redigeret af Annette Jensen.

Hvad Kvindens Krav siger vil være Organ for, er „en Kvindesag saa rummelig og fri-sindet“, at „Partistandpunktet“ ikke er Over-klassekvinden, Kvindesagskvinden eller Arbejder-kvinden, men Kvindernes Sag og Sandheden. Annette Jensen hævder, at intet Kvindeblad hidtil har staaet aabent for Kvinder af det brede Lag, — at de har været afskaaret fra at give deres Meninger og Ønsker til Kende. Denne Mangel skal „Kvindens Krav“ raade Bod paa, idet det skal staa aabent ogsaa for de Kvinder, der lider og har det ondt. Det lyder smukt, og det er i sin Orden, at enhver Kvinde har Adgang til at ytre sig i Kvinde-bladene. Men er det nogensinde blevet nogen nægtet?

Os forekommer det, at vore Kvindeblade deler Sol og Vind lige mellem alle Klasser, og at Arbejdernes og Tjenestepigernes In-teresser varetages lige saa redebent som andres. Men et Blad skal jo altid have et Program. Kan „Kvindens Krav“ virkelig udfylde noget Savn, skal det glæde os. Bladet er billig, 50 Øre Kvartalet og sælges for 2 Øre Numret i alle Kiosker og hos Gadeforhandlerne. Det udgaar hver Fredag.

* * *

— 7000 Kvinder er for Tiden beskæftigede ved det franske Telegraf-, Post- og Telefo-nvæsen. Lønnen har hidtil kun været fra 1000 —2000 Fr. aarlig; deres Organisation fører nu en Forhøjelse; saa at Gennemsnitsløn-nen kan blive 1700 Fr. aarlig, i Stedet for at den nu kun andrager 1400 Fr.

* * *

— Ved Kvinderhøjskolen i Tokio, er Frk. Emerson, Datter af Münchener-Professor E., bleven udnævnt til Professor i evropæiske Sprog. Skolen grundlagdes for nogle faa Aar siden og tæller allerede nu 550 Elever.

* * *

— I Ståten Massachusetts' Finans-Depar-tements, skriver „Nordlyset“, er der en Kasse-rer, Miss Lucy Bridge, som nu i en Række Aar hvert Aar har haft Lstr. 30,000,000 pas-serende mellem sine Fingre uden nogensinde at tabe en Cent paa Gulvet eller skrive et Tal forkert i sine Regnskaber. Da man blev op-mærksom herpaa, men ikke ved nogensinde nærlagt Antydning fra hendes Side, fordooblede man ganske simpelthen hendes Gage.

* * *

— Allerede i 1881 udkom første Del af Mrs. Stantons og Miss Anthonys store Værk „den kvindelige Stemmerets Historie“. To tykke Bind har senere ført Sideantallet op til adskillige Tusinder. Endelig har nu Miss Anthony udkgivet fjerde og sidste Del med Hjælp af den bekendte Journalist Ida Husted Harper.

* * *

— Der forekommer her i New York, skri-ver „Nordlyset“, hvert Aar over tusinde Til-fælde, i hvilke en Mand — naturligvis i en mer eller mindre beruset Tilstand — prygl og mis-handler sin Hustru saaledes, at hun simpelt-hen for at frelse sit Liv maa søge Beskyttelse

net en ægte Dannelses, da maa man fremfor alt selv undgaa alle uskønne Scener og dernæst have den Taalmodighed ikke at ville se Frugten for Blomsten. Ro og Konsekvens er nok til at opdrage. Blot de voksne under Barnets heftige Udbrud vilde mindes, at dette ligesaa vel som de selv har sit eget Liv og maa gennemgaa sine egne Kampe, da vilde de undgaa enhver voldsom Indgriben. Ikke at straffe enhver Fejl, ikke et smaa-ligt Opsyn, men umærkeligt at vaage over Barnet og stille bearbejde det i Forbindelse med Tiden kan kaldes Opdragelse.

Under denne Virksomhed blev hun dobbelt haardt ramt af den Konflikt, der efterhaanden havde udviklet sig ved et russisk Ægtepar, der som gamle Venner gæstede Herzen. Den russiske Dame misbilligede Baronessen von Meysenbugs milde Opdragelsesmetode og syntes ikke om Barnets Hengivenhed for hende. Med sin Nations Hang til at lade Tingene gaa deres Gang i Stedet for i Tide at lede dem efter sin Vilje, gjorde Herzen intet for at mod-arbejde den nye Indflydelse; og da Malwida indsaa, at Børnene led under

denne Strid om dem, besluttede hun uden videre at forlade det Herzenske Hus, hvilket hun ogsaa gjorde.

Det var ikke blot Bitterheden over nu i næsten tre Aar at have vist Børnene en Hengivenhed, som deres Fa-der mente var let at erstatte, men det var fremfor alt Savnet af Olga, som gjorde den paafølgende Tid saa svær for Malwida, at hun nu atter stod overfor Selvmordets Fristelse. Men ogsaa nu arbejdede hun sig ud af sin For-tvivlelse gennem Bevidstheden om, at hun i sig selv ejede Forstaaelsen af sit eget Væsen, om end andre ikke forstod det, og gennem Visheden om, at den Kærlighed, hun havde givet disse Børn, dog ikke havde været for-gæves, eftersom den idetmindste havde forædlet hendes egen Sjæl.

Intet beviser bedre hendes store Kærlighed til Olga, end at hun efter nogen Tids Forløb atter omgikkes Herzens venskabeligt.

Hun arbejdede nu med Journalistik og Oversættelser, Arbejder, som Her-zen hjalp hende med paa forskellig Maade.

I denne Periode havde Malwida en stor Trøst i sit Venskab for Mazzini,

i hans klare Dømmekraft og fine Forstaaelse, i Særdeleshed da han lod hende se, at hans Styrke heller ikke beroede paa Ligegyldighed for den personlige Lykke. Han havde tværtimod tilstaaet hende, at Følelsen af et personligt spildt Liv undertiden var lige ved at tynge ham til Jorden, „Men“, tilføjede han, „jeg rejser mig igen, kun en Smule mere Skelet end før.“

Under Mazzinis Ledelse stiftede Malwida blandt andet en lille Forening af tyske Arbejdere i London for at fremme deres politiske og kulturelle Vækkelse.

Den store Kærlighed er ofte konserva-tiv. Med en saadan Kærlighed omfattede Malwida den lille Olga, og mange Gange bebrejdede hun sig at have handlet overilet ved at forlade hende. Det var derfor rimeligt, at hun skyndte sig tilbage, da Herzen sagde, at Børnene nu igen trængte til hende. Men da den russiske Dame kom igen, maatte Malwida, af samme Grund som før for anden Gang forlade Herzens.

Da hun nu ved sine ivrige Skrive-rier for at tjene til Føden havde øde-lagt sine Øjne og desuden følte stor

Trang til Hvile, besluttede hun at tage imod en Venindes Tilbud om at tage til Paris med hende en Vinter. Efter-aaret 1858 forlod hun saaledes Eng-land, hvor hun nu i syv Aar havde arbejdet og lidt saa meget, men til Gengæld vundet meget ved store Ind-tryk og betydelige Venner. Af disse var nogle døde saasom Johanne Kin-kel, andre bortrejst, saasom Mazzini, der var rejst til Italien. Men hun efterlod endnu nok til med Sorg at se Eng-lands hvide Klipper forsvinde i Havet.

Vinterens store Begivenhed var hen-des Venskab med Wagner, til hvis Hjem hun fik uhindret Adgang, naar han, sammen med en anden Musiker, gennemgik sine Kompositioner. Der traf hun Liszt's ene prægtige Datter, Emile Oliviers Hustru. Under Samta-lerne i det Wagnerske Hjem fik hun Impulsen til at læse Schopenhauer; som nu gav hendes egen Livsansku-else dens filosofiske Grundvold.

Lykken har det kvindagtige Lune at vende sig bort fra de bedende Øjne og nærme sig dem, som ikke mere ser efter den. Saaledes gik det ogsaa Malwida, som uventet erholdt den størst mulige Opbejlsning og Glæde,